

**FACULTATEA DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI JURIDICE
CENTRUL DE CERCETĂRI JURIDICE ȘI ADMINISTRATIVE**

**Conferința științifică anuală
DREPT ȘI ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ
Ediția a XVI-a**

***„Impactul modificărilor legislative privind mecanismele juridice și
administrative de garantare a drepturilor fundamentale ale UE”***

**Annual Scientific Conference
LAW AND PUBLIC ADMINISTRATION, XV Edition,
*“The impact of legislative changes on the legal and administrative
mechanisms for guaranteeing EU fundamental rights”***

27 MAI 2026

Comitetul Științific/ Scientific Committee

1. Prof. univ. dr. Nicoleta Elena Hegheș, Universitatea Creștină "Dimitrie Cantemir" din București
2. Prof. univ. dr. Iulian Nedelcu, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești
3. Prof. univ. dr. Carmen Paraschiv, Universitatea Titu Maiorescu
4. Dr. Daniela Pojar, Universitatea Tehnică a Moldovei, Republica Moldova, Prorector
5. Prof. univ. dr. Vitalie Rusu, Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți, Republica Moldova, Decan
6. Prof. univ. dr. Tatiana Vizdoaga, Universitatea de Stat din Moldova
7. Conf. univ. dr. Gheorghe Bonciu, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești
8. Conf. univ. dr. Doina Marinela David, Universitatea "Dimitrie Cantemir" din Târgu Mureș, Prorector
9. Conf. univ. dr. Adriana Eșanu, Universitatea de Stat din Moldova
10. Conf. univ. dr. Nicolae Grădinaru, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești
11. Conf. univ. dr. Vitalie Jitariuc, Universitatea Tehnică a Moldovei, Centrul Universitar „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul, Republica Moldova
12. Conf. univ. dr. Ion Mihalcea, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești
13. Conf. univ. dr. Nelu Niță, Universitatea „George Bacovia” din Bacău
14. Conf. univ. dr. Elvira Mihaela Pătrăuș, Universitatea din Oradea
15. Conf. univ. dr. Nelu Dorinel Popa, Universitatea "Dimitrie Cantemir" din Târgu Mureș
16. Conf. univ. dr. Viorica Ursu, Universitatea Tehnică a Moldovei
17. Conf. univ. dr. Andreea Uzlău, Universitatea Titu Maiorescu
18. Lect. univ. dr. Iulia Bria, Universitatea Tehnică a Moldovei, Centrul Universitar „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul, Republica Moldova
19. Lect. univ. dr. Iuliana Cebuc, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești, Director Departament
20. Lect. univ. dr. Daniela Dima, Universitatea „George Bacovia” din Bacău
21. Lect. univ. dr. Simona Franguloiu, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești
22. Lect. univ. dr. Raluca Lixandru, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești
23. Lect. univ. dr. Alina Popescu, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești
24. Lect. univ. dr. Daniel Radu, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești
25. Lect. univ. dr. Isabela Stancea, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești, Prodecan
26. Lect. univ. dr. Ion Stoica, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești
27. Lect. univ. dr. Ana Maria Vasile, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești
28. Dr. Domnița Vizdoaga, Universitatea de Stat din Moldova
29. Asist. univ. dr. Daniel Paraschiv, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești

Comitetul de Organizare/ Organizing Committee

Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești

Prof. univ. dr. Ovidiu Puiu, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești, Rector
Conf. univ. dr. Sebastian Ene, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești, Președintele Senatului universitar
Conf. univ. dr. Cristina Șerbănică, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești, Prorector
Lect. univ. dr. Iuliana Talmaciu, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești, Decan
Lect. univ. dr. Iuliana Cebuc, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești, Director Departament
Lect. univ. dr. Isabela Stancea, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești, Prodecan
Lect. univ. dr. Simona Franguloiu, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești
Asist. univ. dr. Daniel Paraschiv, Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești

Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți, Republica Moldova

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO”
din BĂLȚI

Prof. univ. dr. Vitalie Rusu, Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți, Republica Moldova, Decan

Universitatea Tehnică a Moldovei, Centrul Universitar „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul, Republica Moldova

Dr. Daniela Pojar, Universitatea Tehnică a Moldovei, Prorector

Conf. univ. dr. Viorica Ursu, Universitatea Tehnică a Moldovei
Conf. univ. dr. Vitalie Jitariuc, Universitatea Tehnică a Moldovei, Centrul Universitar
„Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul
Lect. univ. dr. Iulia Bria, Universitatea Tehnică a Moldovei, Centrul Universitar
„Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul

Universitatea „George Bacovia” din Bacău, România

Conf. univ. dr. Gabriela Daniela Bordeianu, Universitatea „George Bacovia” din Bacău
Lect. univ. dr. Daniela Dima, Universitatea „George Bacovia” din Bacău
Lect. univ. dr. Elena Tania Năvodariu, Universitatea „George Bacovia” din Bacău

Universitatea ”Dimitrie Cantemir” din Târgu Mureș, România

Conf. univ. dr. Doina Marinela David, Universitatea ”Dimitrie Cantemir” din Târgu
Mureș, Prorector
Conf. univ. dr. Popa Nelu Dorinel, Universitatea ”Dimitrie Cantemir” din Târgu Mureș

**PROGRAMUL CONFERINȚEI/
CONFERENCE PROGRAMME**

**SESIUNI ÎN FORMAT FIZIC ȘI ONLINE – ora 10.00 A.M
ON-SITE AND ONLINE SESSIONS - will start at 10.00 A.M**

Join Zoom Meeting

<https://zoom.us/j/93212283505?pwd=8LG9HfNEudbLGPkuBYRu3qmGEkcIFy.1>

Meeting ID: 932 1228 3505

Passcode: 275UCB

**SECȚIUNILE CONFERINȚEI/
CONFERENCE SECTIONS**

SECȚIUNEA 1: Drept public/ Public Law.....	6
SECȚIUNEA 2: Drept privat/ Private Law	14

SECȚIUNEA 1. DREPT PUBLIC/ SECTION 1. PUBLIC LAW

1. PARTICULARITIES OF CARRYING OUT CRIMINAL PROSECUTION ACTIONS IN THE FRAMEWORK OF THE INVESTIGATION OF MURDER ASSOCIATED WITH THE REMOVAL OF HUMAN ORGANS AND/OR TISSUES FOR TRANSPLANTATION

Vitalie JITARIUC,
Technical University of Moldova, „Bogdan Petriceicu Hasdeu” University Center in
Cahul, Republic of Moldova
Izabella COSTEȚCAIA,
University of European Political and Economic Studies “Constantin Stere”,
Republic of Moldova

Abstract: Scientific research on complex and insufficiently studied issues related to combating crimes against human life and health remains consistently relevant. This is due to the fact that, in a democratic state governed by the rule of law, the life and health of its citizens represent the highest values, and their legal protection constitutes one of the fundamental functions of the state in general and of law enforcement bodies in particular. In the second half and especially towards the end of the 20th century, medicine gained access to methods for treating various incurable human diseases through organ and tissue transplantation. Scientifically developed techniques for the transplantation of the heart, kidneys, liver, and other organs or parts thereof, as well as certain tissues, were introduced and widely applied in medical practice. An analysis of the global criminogenic situation has shown that this context and its resolution (in the form of a new type of illegal business) attracted the attention of the criminal world. The sudden surge in crimes related to the removal of human organs and/or tissues for transplantation caught law enforcement agencies off guard, as they were unprepared to effectively counter these offenses. The analysis of social, criminal-law, and medical factors allows for the projection of a high level of latent crime in the field of transplantology, as well as major negative social consequences. The insufficient level of scientific development in this area, combined with its significant practical relevance, has determined the selection of this topic for research. The chosen topic is relevant not only for criminal law sciences but also for investigative, judicial, and forensic expert practice.

Rezumat: Cercetările științifice privind problemele complexe și puțin studiate ale combaterii infracțiunilor împotriva vieții și sănătății persoanelor sunt întotdeauna de actualitate. Acest lucru se datorează faptului că viața și sănătatea cetățenilor unui stat de drept, democratic, reprezintă cea mai înaltă valoare în cadrul acestuia, iar protecția lor juridică constituie una dintre funcțiile fundamentale ale statului în general și ale organelor de drept, în mod special. În a doua jumătate și mai ales spre sfârșitul secolului XX, medicina a început să aibă acces la metode de tratare a diferitelor boli incurabile ale omului prin transplantul de organe și țesuturi. Au fost elaborate științific și introduse pe scară largă în practica medicală metode de transplant: de inimă, rinichi, ficat și ale altor organe, ale unor părți ale acestora, precum și ale unor țesuturi. Analiza situației criminogene la nivel mondial a arătat că această situație și soluționarea ei (sub forma unei noi modalități de afacere ilegală) au atras atenția reprezentanților lumii criminale. Creșterea bruscă a numărului de infracțiuni comise, legate de prelevarea de organe și/sau țesuturi umane pentru transplant, a luat prin surprindere organele de aplicare a legii, care s-au dovedit nepregătite pentru a le combate eficient. Analiza factorilor sociali, juridico-penali și medicali permite prognozarea unui nivel ridicat de criminalitate latentă în domeniul transplantologiei, precum și a unor consecințe sociale negative majore. Gradul redus de cercetare științifică, coroborat cu importanța practică enormă a acestui subiect, au determinat alegerea prezentei teme de cercetare. Tema selectată este actuală nu doar pentru științele penale, ci și pentru practica judiciară, de urmărire penală și de expertiză judiciară.

2. REGULATIONS OF THE RULE OF LAW PRINCIPLE IN EUROPEAN DOCUMENTS

Iulian NEDELCU,
„Constantin Brâncoveanu” University of Pitești
Faculty of Economic and Legal Sciences, Romania,
Attorney, Dolj Bar

Abstract: In the European construction, the rule of law is considered the foundation of all the values on which the European Union is based, and its respect is an indispensable condition for respecting the other values of the union, in other words, for its existence. In the content of article 2 of the Treaty on European Union we find the provision according to

which the rule of law is one of the fundamental values on which the Union is founded, this being joined in the text by respect for human dignity, freedom, democracy, equality and respect for human rights, including the rights of persons belonging to minorities. Given the importance given to this principle, it is natural to be continuously concerned with preserving it unaltered and to constantly monitor its observance, organization and implementation by all Member States, equally.

Rezumat: În construcția europeană, statul de drept este considerat fundamentul tuturor valorilor pe care se bazează Uniunea Europeană, iar respectarea acestuia reprezintă o condiție indispensabilă pentru respectarea celorlalte valori ale uniunii, cu alte cuvinte, a existenței sale. În cuprinsul articolului 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană regăsim prevederea conform căreia statul de drept este una dintre valorile fundamentale pe care se întemeiază Uniunea, aceasta fiind alăturată în text de respectarea demnității umane, a libertății, democrației, egalității și respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților. Dată fiind importanța acordată acestui principiu, este firească preocuparea continuă de a-l păstra nealterat și de a veghea în permanență la respectarea, organizarea și implementarea acestuia de către toate statele membre, în egală măsură.

3. PRIMARY AND DERIVATIVE EUROPEAN LAW

Paul Iulian NEDELCU
„Spiru Haret” University, Romania,
Faculty of Legal, Economic and Administrative Sciences Craiova
Attorney, Dolj Bar

Abstract: If the Lisbon Treaty maintains the principle of the supremacy of Community law over national law, we consider it necessary to present the European legal order or, in other words, European law. European law consists of the three founding treaties of the Union and the amending treaties, which have adapted to the new realities that have emerged in European life and which, moreover, underline the dynamic and unpredictable nature of European integration. The treaties represent the fundamental part of European law and the legal system of the European Union because, on the basis of and in accordance with them, all the norms that make up all secondary legislation, as well as other acts, are generated.

Rezumat: Dacă prin Tratatul de Lisabona, se menține principiul supremației dreptului comunitar în raport cu dreptul național, considerăm necesară o prezentare a ordinii juridice europene sau, altfel spus, a dreptul european. Dreptul european este format din cele trei tratate institutive ale Uniunii și tratatele modificatoare, care au adaptat noile realități apărute în viața europeană și care, de altfel subliniază natura dinamică și lipsită de predictibilitate a integrării europene. Tratatul reprezintă partea fundamentală a dreptului european și a sistemului de drept al Uniunii Europene pentru că, pe baza și în acord cu acestea, sunt generate toate normele care alcătuiesc întreaga legislație secundară, precum și celelalte acte.

4. CRIMINALISTIC CHARACTERISTICS OF INFANTICIDE OFFENSES

Lucia RUSU,
„Alec Russo” State University of Bălți, Republic of Moldova
Ioan Sorin TUDORACHE,
Doctoral School in Law, Political and Administrative Sciences of the National
Consortium of Educational Institutions, Academy of Economic Studies of Moldova /
University of European Political and Economic Studies “Constantin Stere”,
Republic of Moldova

Abstract: The general negative trends observed in today's society, resulting from not always well-considered socio-economic transformations, have also impacted the sphere of female criminality. The considerable weakening of key social institutions—primarily the family—as well as the decline of social control; increased societal tension; the rise of antisocial phenomena such as alcoholism, drug abuse, and prostitution; the deterioration of the population's material well-being and unemployment; and the erosion of moral, ethical, and spiritual values have all contributed, in recent years, to a significant increase in crimes committed by women. Within the structure of female criminality, infanticide offenses hold a significant place. This issue, of course, is not new and has existed throughout history. The specific nature of this type of offense results in a high degree of latency in practice, while the lack of concrete recommendations for a comprehensive approach to identifying and investigating infanticide cases leads to a large number of undetected crimes in this category. Interest in this topic is driven by the fact that certain aspects and particularities of infanticide investigations directly influence the methodology of examining such offenses, requiring detailed analysis. Moreover, recent years have seen the recognition and acceptance of the correlation between the methodological features of investigating specific categories of crimes and their criminalistic characteristics. This is fully justified, as it is precisely the criminalistic profile that determines many specific features of the criminal investigation process, including in cases of infanticide.

Rezumat: Tendințele negative generale, observate astăzi în societate și care sunt rezultatul unor transformări socio-economice nu întotdeauna bine gândite, nu au ocolit nici sfera criminalității feminine. Slăbirea considerabilă a principalelor instituții sociale, în primul rând a familiei, precum și diminuarea controlului social; creșterea tensiunii în societate; proliferarea unor fenomene antisociale precum alcoolismul, consumul de droguri, prostituția; deteriorarea situației materiale a populației, șomajul; declinul normelor de moralitate, etică și valori spirituale – toate acestea au condus, în ultimii ani, la o creștere semnificativă a infracțiunilor comise de femei. În structura criminalității feminine, un loc important îl ocupă infracțiunile de pruncucidere. Desigur, această problemă nu este nouă și a existat dintotdeauna. Specificul acestei infracțiuni duce, în practică, la un grad ridicat de latență, iar lipsa unor recomandări concrete privind o abordare complexă a identificării și investigării cazurilor de pruncucidere are ca rezultat un număr mare de infracțiuni nedescoperite din această categorie. Interesul pentru această temă este determinat de faptul că anumite aspecte și particularități ale investigării pruncuciderii își pun amprenta asupra metodicii de cercetare a unor asemenea fapte, ele având nevoie de o analiză detaliată. De asemenea, în ultima perioadă, s-a impus și s-a acceptat corelația între particularitățile metodologice ale investigării anumitor categorii de infracțiuni și caracteristica criminalistică a acestora, ceea ce este pe deplin justificat, întrucât tocmai această caracteristică criminalistică determină multe dintre trăsăturile specifice ale urmăririi penale, inclusiv și în procesul cercetării faptelor de pruncucidere.

5. TAX SECRECY – BETWEEN TRANSPARENCY AND THE PROTECTION OF PRIVACY AND COMMERCIAL CONFIDENTIALITY

Alina POPESCU,
„Constantin Brâncoveanu” University of Pitești
Faculty of Economic and Legal Sciences, Romania

Abstract: From the perspective of professional secrecy, tax secrecy provides legal protection for information that constitutes trade secrets, information not intended for public disclosure, or personal data. However, in practice, the need for transparency in tax policy is increasingly invoked, justified by various reasons. The concept of tax secrecy has, over time, given rise to controversies regarding the perspective from which it is analyzed. Thus, on the one hand, taxpayers or payers have invoked the need to protect sensitive information and have sometimes even perceived tax secrecy as an opportunity to circumvent financial and tax regulations; on the other hand, state authorities seek to restrict the scope of tax secrecy, justified by the need for fair competition, the prevention and combating of tax fraud and evasion or money laundering, and the increase in the collection of revenues due to the state budget. The study aims to analyze how the legal framework of tax secrecy in Romania has evolved since 1990 and to compare it with other legal systems regarding the regulation of this field.

Rezumat: Din punct de vedere al noțiunii de secret profesional, secretul fiscal oferă o protecție juridică informațiilor ce constituie secrete comerciale, informații nedestinate și publicității ori informații din sfera datelor cu caracter personal. Cu toate acestea, tot mai des, în practică, se invocă nevoia de transparență în materia politicilor fiscale, justificată de diverse motive. Noțiunea de secret fiscal a dat naștere de-a lungul timpului la controverse privind direcția din care este analizat. Astfel, pe de o parte contribuabilul sau plătitorul a invocat necesitatea protejării unor informații sensibile și uneori chiar a perceput secretul fiscal ca fiind o posibilitate de eludare a normelor financiar fiscale, pe de cealaltă parte, autoritățile statului doresc restrângerea ariei secretului fiscal justificată de concurența loială, prevenirea și combaterea fraudei și evaziunii fiscale ori a spălării banilor, creșterea nivelului de colectare a veniturilor cuvenite bugetului de stat etc. Studiul își propune să analizeze modul în care a evoluat regimul juridic al secretului fiscal în România, după 1990 și să facă o comparație cu alte sisteme de drept, privind reglementarea acestui domeniu.

6. GENERAL PRINCIPLES UNDERLYING THE AWARD OF PUBLIC PROCUREMENT CONTRACTS - LEGISLATIVE FRAMEWORK, APPLICABILITY AND DEFINITIONS

Daniel RADU,
„Constantin Brâncoveanu” University of Pitești
Faculty of Economic and Legal Sciences, Romania

Abstract: According to settled case-law, the fact that the value of a contract does not reach the threshold provided for by EU rules does not mean that this contract falls completely outside the scope of Union law, and in the award of such a contract the fundamental rules of the Treaty must be respected and, in particular, the principle of equal treatment. The Court underlines that the element of differentiation in relation to contracts whose value exceeds the threshold established by the provisions of Directive No. 18/2004 is that only the latter are subject to the special and rigorous procedures provided for by those provisions.

Rezumat: Potrivit unei jurisprudențe constante, faptul că valoarea unui contract nu atinge pragul prevăzut de normele UE nu înseamnă că acest contract iese complet din sfera de aplicare a dreptului Uniunii, și în cadrul atribuirii

unui astfel de contract trebuind respectate normele fundamentale ale tratatului și, în special, principiul egalității de tratament. Curtea subliniază că elementul de diferențiere în raport cu contractele a căror valoare depășește pragul stabilit prin dispozițiile Directivei nr. 18/2004 este acela că numai acestea din urmă sunt supuse procedurilor speciale și riguroase prevăzute de aceste dispoziții.

7. EUROPEAN PRACTICE ON THE PRINCIPLE OF TRANSPARENCY UNDERLYING THE AWARD OF PUBLIC CONTRACTS

Daniel RADU,
„Constantin Brâncoveanu” University of Pitești
Faculty of Economic and Legal Sciences, Romania

Abstract: As regards the principle of transparency, which is the corollary of the principle of equal treatment, it essentially aims to ensure that the risk of favouritism and arbitrariness on the part of the contracting authority is eliminated. It requires that all the conditions and arrangements for the award procedure be set out clearly, precisely and unambiguously in the contract notice or in the specifications (judgment in *Commission v CAS Succhi di Frutta*, paragraph 113, paragraph 111). In the same vein, the first subparagraph of Article 131(1) of the implementing rules provides that "technical specifications must allow equal access for candidates and tenderers and must not have the effect of creating unjustified obstacles to competitive bidding".

Rezumat: În ceea ce privește principiul transparenței, care constituie corolarul principiului egalității de tratament, acesta are ca scop, în esență, să garanteze că este înlăturat riscul de favoritism și de arbitrar din partea autorității contractante. Acesta presupune ca toate condițiile și modalitățile procedurii de atribuire să fie formulate clar, precis și univoc în anunțul de participare sau în caietul de sarcini (*Hotărârea Comisia/CAS Succhi di Frutta*, punctul 113, punctul 111). În același sens, articolul 131 alineatul (1) primul paragraf din normele de aplicare prevede că „specificatiile tehnice trebuie să permită accesul egal al candidaților și ofertanților și să nu aibă ca efect crearea unor obstacole nejustificate în calea ofertării competitive”.

8. SOME CONSIDERATIONS ON THE CRIMINAL PROTECTION OF THE RIGHT TO LIFE IN ROMANIA

Raluca LIXANDRU,
„Constantin Brâncoveanu” University of Pitești
Faculty of Economic and Legal Sciences, Romania

Abstract: In Romanian criminal law, the life of the person is protected by criminalizing offences that infringe the right to life, offences regulated by the Criminal Code, Title I, Special Part, Chapter IV of the same title. The current Criminal Code highlights the concern of the Romanian legislator to protect the right to life of the foetus as a social value, protection that intervenes from the moment of conception, but under certain conditions. The Romanian legislator has set a standard of protection of human rights even higher than the European Convention on Human Rights, at least in the matter of unborn children, by criminalising unlawful acts that can be committed against the products of human conception, from embryo to newborn.

Rezumat: În dreptul penal român, viața persoanei este protejată prin incriminarea infracțiunilor care aduc atingere dreptului la viață, infracțiuni reglementate de Codul penal, titlul I, partea specială, capitolul IV din același titlu. Actualul Cod penal evidențiază preocuparea legiuitorului român de a proteja dreptul la viață al fătului ca valoare socială, protecție care intervine de la momentul concepției, dar în anumite condiții. Legiuitorul român a prevăzut un standard de protecție a drepturilor omului chiar mai ridicat decât Convenția europeană a drepturilor omului, cel puțin în materia copiilor nenăscuți, incriminând faptele ilicite ce pot fi săvârșite împotriva produșilor de concepție umană, de la embrion la nou-născut.

9. MAGISTRATES AND THE RIGHT TO FREEDOM OF EXPRESSION THROUGH THE PERSPECTIVE OF THE EUROPEAN HUMAN RIGHTS SYSTEM

Radu IOSOF,
„Dimitrie Cantemir” University of Târgu Mureș, Romania

Abstract: Freedom of expression represents one of the essential foundations of a democratic society and is guaranteed both by Article 10 of the European Convention on Human Rights and by Article 11 of the Charter of Fundamental Rights of the European Union. The article highlights the European and domestic legal framework regarding freedom of expression, with reference to the Constitution of Romania, Law no. 303/2022 on the status of judges and prosecutors, and the Code of Ethics for magistrates. The limits of freedom of expression are analyzed in relation to the duty of restraint, impartiality, and the protection of the prestige of justice. From a jurisprudential perspective, the study examines

relevant judgments of the European Court of Human Rights, which have consolidated European standards concerning the protection of speech on matters of public interest and the freedom of expression of magistrates. The study concludes that European standards require a restrictive interpretation of the limits imposed on magistrates' freedom of expression and the necessity of maintaining a balance between the duty of restraint and the protection of speech concerning the rule of law and democratic values.

Rezumat: Libertatea de exprimare reprezintă unul dintre fundamentele esențiale ale societății democratice și este garantată atât prin art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, cât și prin art. 11 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Articolul evidențiază cadrul normativ, european și intern, privind libertatea de exprimare, cu referire la Constituția României, Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor și Codul deontologic al magistraților. Sunt analizate limitele libertății de exprimare în raport cu obligația de rezervă, imparțialitatea și protejarea prestigiului justiției. În plan jurisprudențial, lucrarea examinează hotărâri relevante ale Curții Europene a Drepturilor Omului, care au consolidat standardele europene privind protecția discursului de interes public și libertatea de exprimare a magistraților. Studiul concluzionează că standardele europene, impun interpretarea restrictivă a limitelor libertății de exprimare a magistraților și necesitatea menținerii unui echilibru între obligația de rezervă și protecția discursului privind statul de drept și valorile democratice.

10. ADMINISTRATIVE DECISION - INSTITUTIONAL ARBITRARINESS OR ETHICAL RESPONSIBILITY

Florentina NEAMȚU,
"George Bacovia" University of Bacau, Romania,
Dan George Sebastian STOICA,
"George Bacovia" University of Bacau, Romania

Abstract: Administrative decision-making represents a fundamental element in the functioning of public institutions, influencing how they respond to society's needs and uphold citizens' rights. This article explores the dual nature of administrative decision-making, analyzing it from the perspective of institutional arbitrariness versus ethical responsibility. On the one hand, there is a risk that decisions may be influenced by internal interests, rigid norms, or practices that can lead to arbitrariness, thereby affecting transparency and fairness in public administration. On the other hand, ethical responsibility requires those involved in the decision-making process to act with integrity, transparency, and respect for democratic values and fundamental rights. The study aims to identify the boundaries between legitimate administrative discretion and manifestations of institutional arbitrariness, highlighting the risks generated by lack of reasoning, abuse of power, or the uneven application of legal norms. The research integrates perspectives from administrative law, public ethics, and governance theory, with the objective of evaluating how the principles of legality, proportionality, impartiality, and accountability influence the administrative decision-making process. Through the analysis of concrete cases and relevant theories in the field of public administration, the article argues for the need to promote an organizational culture oriented toward ethical responsibility, capable of limiting manifestations of arbitrariness and ensuring legitimate and effective public management. This perspective contributes to a better understanding of the complexity of the administrative decision-making process and to the identification of strategies for improving the quality of public governance by balancing institutional power with ethical standards. The main conclusion of the article emphasizes the necessity of an administrative culture grounded in integrity, transparency, and the protection of the public interest, in which administrative decision-making represents a balanced act between authority and ethical responsibility.

Rezumat: Decizia administrativă reprezintă un element fundamental în funcționarea instituțiilor publice, influențând modul în care acestea răspund nevoilor societății și respectă drepturile cetățenilor. Acest articol explorează dualitatea deciziei administrative, analizând-o din perspectiva arbitrarului instituțional versus responsabilitatea etică. Pe de o parte, există riscul ca deciziile să fie influențate de interese interne, norme rigide sau practici care pot conduce la arbitrar, afectând transparența și echitatea în administrarea publică. Pe de altă parte, responsabilitatea etică impune celor implicați în procesul decizional să acționeze cu integritate, transparență și respect față de valorile democratice și drepturile fundamentale. Studiul urmărește identificarea limitelor dintre discreționarul administrativ legitim și manifestările de arbitrar instituțional, evidențiind riscurile generate de lipsa motivării, de excesul de putere sau de aplicarea neuniformă a normelor juridice. Cercetarea integrează perspective din drept administrativ, etică publică și teoria guvernării, având ca obiectiv evaluarea modului în care principiile legalității, proporționalității, imparțialității și responsabilității influențează procesul decizional administrativ. Prin analiza unor cazuri concrete și teorii relevante din domeniul administrației publice, articolul susține necesitatea promovării unei culturi organizaționale orientate spre responsabilitate etică, care să limiteze manifestările arbitrarului și să asigure un management public legitim și eficient. Această perspectivă contribuie la înțelegerea complexității procesului decizional administrativ și la identificarea unor strategii de îmbunătățire a calității guvernării publice, prin echilibrarea puterii instituționale cu rigorile etice. Concluzia principală a articolului susține necesitatea unei culturi administrative orientate spre integritate, transparență și protecția interesului public, în care decizia administrativă să reprezinte un act de echilibru între autoritate și responsabilitate etică.

11. FAIRNESS OF CONTRAVENTIONAL PROCEEDINGS AS A REQUIREMENT OF THE RULE OF LAW AND A MECHANISM FOR GUARANTEEING FUNDAMENTAL RIGHTS

Sergiu BODLEV,
Technical University of Moldova, „Bogdan Petriceicu Hasdeu” University Center in Cahul, Republic of Moldova

***Abstract:** The proposed article examines the fairness of contraventional proceedings from the perspective of the values of the rule of law and the European standards concerning the protection of fundamental rights, highlighting the legislative and jurisprudential transformations that have brought contraventional procedure closer to the guarantees specific to criminal matters. The study is based on the premise that contraventional proceedings can no longer be conceived exclusively as an administrative instrument for the rapid sanctioning of unlawful acts, but must instead be analyzed as a genuine jurisdictional mechanism subject to the requirements of the right to a fair trial. In this context, the research capitalizes on the provisions of the Contravention Code of the Republic of Moldova, the jurisprudence of the ECHR, as well as the European standards regarding effective judicial protection, with emphasis on the principles of legality, adversarial proceedings, presumption of innocence, proportionality, and the right to defense. Particular attention is paid to the contemporary trends of digitalization of contraventional procedures and their impact on procedural guarantees, including through the use of electronic procedural acts and simple electronic signatures.*

The scientific approach highlights that the efficiency of the activity of detecting and sanctioning contraventions cannot prevail over the State's obligation to ensure respect for the individual's fundamental rights. From this perspective, the fairness of contraventional proceedings represents not only a procedural requirement, but also an expression of the legitimacy of the administration of justice within a legal system founded upon the supremacy of law and the effective protection of human dignity.

***Rezumat:** Articolul propus examinează echitatea procesului contravențional din perspectiva valorilor statului de drept și a standardelor europene privind protecția drepturilor fundamentale, evidențiind transformările legislative și jurisprudențiale care au apropiat procedura contravențională de garanțiile specifice materiei penale. Studiul pornește de la premisa că procesul contravențional nu mai poate fi conceput exclusiv ca un instrument administrativ de sancționare rapidă a faptelor ilicite, ci trebuie analizat ca un veritabil mecanism juridicțional supus exigențelor dreptului la un proces echitabil. În acest context, cercetarea valorifică prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova, jurisprudența CEDO, precum și standardele europene privind protecția juridicțională efectivă, cu accent asupra principiilor legalității, contradictorialității, prezumției de nevinovăție, proporționalității și dreptului la apărare. O atenție distinctă este acordată tendințelor contemporane de digitalizare a procedurilor contravenționale și impactului acestora asupra garanțiilor procesuale, inclusiv prin utilizarea actelor electronice și a semnăturii electronice simple.*

Demersul științific evidențiază că eficiența activității de constatare și sancționare a contravențiilor nu poate prevala asupra obligației statului de a asigura respectarea drepturilor fundamentale ale persoanei. Din această perspectivă, echitatea procesului contravențional reprezintă nu doar o condiție procedurală, ci o expresie a legitimității actului de justiție într-un sistem juridic întemeiat pe supremația dreptului și pe protecția efectivă a demnității umane.

12. CONSTITUTIONALISM AND EUROPEAN INTEGRATION: RECONFIGURING THE MECHANISMS FOR GUARANTEEING FUNDAMENTAL RIGHTS IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Paula BODLEV,
„Dunărea de Jos” University of Galați, România
Sergiu BODLEV,
Technical University of Moldova, „Bogdan Petriceicu Hasdeu” University Center in Cahul, Republic of Moldova

***Abstract:** This article analyzes the impact of recent legislative transformations on the constitutional order of the Republic of Moldova, focusing on the alignment of its legal and administrative mechanisms with European Union standards regarding fundamental rights. Following the acquisition of EU candidate status and the initiation of accession negotiations, legislative harmonization is no longer merely a technical obligation, but a profound reconfiguration of democratic values and constitutional guarantees. Utilizing a comparative and analytical methodology, this study evaluates how judicial reforms, shifts in institutional jurisdiction, and the transposition of the European Court of Justice's jurisprudence influence the efficiency of national institutions, particularly the Constitutional Court and administrative monitoring authorities. The paper examines current structural vulnerabilities in applying European standards, alongside the conceptual dualism between human rights protection at the national level and the mandates of the EU Charter of Fundamental Rights.*

Rezumat: Acest articol analizează impactul transformărilor legislative recente asupra ordinii constituționale a Republicii Moldova, din perspectiva alinierii mecanismelor sale juridice și administrative la standardele Uniunii Europene în materia drepturilor fundamentale. În contextul obținerii statutului de țară candidată și al deschiderii negocierilor de aderare, armonizarea legislativă nu reprezintă doar o obligație tehnică, ci o reconfigurare profundă a valorilor democratice și a garanțiilor de ordin constituțional. Studiul utilizează o metodologie comparativă și analitică, evaluând modul în care reformele din sistemul judiciar, modificările de competență instituțională și transpunerea jurisprudenței Curții de Justiție a UE influențează eficiența instituțiilor naționale, în special a Curții Constituționale și a autorităților administrative de monitorizare. Sunt examinate vulnerabilitățile structurale actuale în aplicarea standardelor europene, precum și dualismul conceptual dintre protecția drepturilor omului la nivel național și exigențele Cartei Drepturilor Fundamentale a UE.

13. SOME ISSUES ARISING IN THE CASE OF EXTRADITION OF CITIZENS TO THEIR COUNTRY OF ORIGIN

Ion MIHALCEA

„Constantin Brâncoveanu” University of Pitești

Faculty of Management – Marketing in Economic Affairs, Rm. Vâlcea, România

Abstract: Extradition, as a form of cooperation between states, is mentioned in the legal sources of the Greek city-states and the Roman Empire. In the context of extradition, one state (the requesting state) asks another state (the requested state) to hand over a person on its territory, to be, as the case may be, criminally prosecuted, tried, or to serve a custodial sentence. The most delicate aspects of extradition concern situations in which the requested state is asked to hand over its own citizens. Also, a request from international courts addressed to a state to surrender a person to be tried on charges of genocide, war crimes, and crimes against humanity constitutes a delicate aspect of extradition. Identifying appropriate solutions in such cases requires resorting to certain rules with the value of principles crystallized in the practice of state cooperation, rules which, besides their role in facilitating cooperation, are intended to protect individual rights and, at the same time, the sovereignty of the states involved.

Rezumat: Extradarea, ca formă de cooperare între state este menționată în izvoarele juridice ale statelor-cetăți grecești și ale Imperiul roman. În cadrul extrădării un stat (statul solicitant) cere altui stat (statul solicitat) să-i predea o persoană aflată pe teritoriul său, pentru a fi, după caz, urmărită penal, judecată sau pentru a executa o pedeapsă privativă de libertate. Cele mai delicate aspecte ale extrădării vizează situațiile în care statului solicitat i, se cere să predea proprii săi cetățeni. De asemenea, solicitarea instanțelor internaționale adresată unui stat de a preda o persoană pentru a fi judecată sub acuzația de crime de genocid, crime de război și împotriva umanității constituie un aspect delicat al extrădării. Identificarea soluțiilor adecvate în asemenea cazuri, presupune apelarea la unele reguli cu valoare de principiu cristalizate în practica cooperării statelor, reguli care, pe lângă rolul lor facilitare a cooperării, sunt destinate să protejeze drepturile individuale și, în același timp, suveranitatea statelor implicate.

14. PUBLIC DOMAIN OF THE ADMINISTRATIVE-TERRITORIAL UNIT (UAT) IN 2026

Angelica BRATU,

„Constantin Brâncoveanu” University of Pitești

Faculty of Management – Marketing in Economic Affairs, Brăila, România

Abstract: Public law information applicable to Administrative-Territorial Units (UAT) in 2026 focuses on administrative reorganization, increasing financial capacity and digitalization, according to legislative trends from the beginning of the year. Updated information for the beginning of 2026 indicates a series of strict regulations regarding the management of assets in the public domain of administrative-territorial units (UTA), with an emphasis on their certification, transfer and administration. According to Romanian legislation in force at the level of 2026 (Administrative Code - GEO 57/2019), assets belonging to the public domain of Administrative-Territorial Units are, in principle, inalienable, which means that they cannot be sold. However, there are exceptions and specific procedures, in the form of a transition from the public domain to the private domain, after which they can be alienated (sold). The free use of the public domain administered by the Administrative-Territorial Units (communes, cities, municipalities) in 2026 is strictly regulated, being usually an exception, not a rule. Most regulatory acts indicate a trend of increasing fees for the use of the public domain in 2026, as a result of budgetary pressures. Given the estimated budget deficit, local authorities are encouraged to increase their financial capacity, which means that freebies will be much more restricted compared to previous years, and most uses (e.g. charging stations, terraces, kiosks) will be taxed.

In 2026, the legal regime regarding the dismemberment of the ownership right over goods in the public domain of the Administrative-Territorial Units (ATU) is governed by the updated Civil Code and GEO no. 57/2019 regarding the Administrative Code. The evaluation of the public domain of the Administrative-Territorial Units (ATU) in 2026 is a complex process, governed by the need to update patrimonial values, often correlated with financial reorganization and efficiency measures. Based on the information available for the beginning of 2026, the relationship between the public

domain (infrastructure, buildings, land) and the local budget of the Administrative-Territorial Units is marked by increased pressure on investments and a restructuring of financing.

Rezumat: Informațiile din domeniul dreptului public aplicabile Unităților Administrativ-Teritoriale (UAT) în anul 2026 se concentrează pe reorganizare administrativă, creșterea capacității financiare și digitalizare, conform tendințelor legislative de la începutul anului. Informațiile actualizate pentru începutul anului 2026 indică o serie de reglementări stricte privind gestionarea bunurilor din domeniul public al unităților administrativ-teritoriale (UAT), cu accent pe atestarea, transferul și administrarea acestora. Conform legislației române în vigoare la nivelul anului 2026 (Codul Administrativ - OUG 57/2019), bunurile care aparțin domeniului public al Unităților Administrativ-Teritoriale (UAT) sunt, în principiu, inalienabile, ceea ce înseamnă că nu pot fi vândute. Totuși, există excepții și proceduri specifice, sub formă de trecere din domeniul public în domeniul privat, după care pot fi înstrăinate (vândute). Utilizarea gratuită a domeniului public administrat de Unitățile Administrativ-Teritoriale (UAT - comune, orașe, municipii) în anul 2026 este strict reglementată, fiind de regulă o excepție, nu o regulă. Majoritatea actelor normative indică o tendință de creștere a taxelor pentru utilizarea domeniului public în 2026, ca urmare a presiunilor bugetare. Având în vedere deficitul bugetar estimat, autoritățile locale sunt încurajate să își crească capacitatea financiară, ceea ce înseamnă că gratuitățile vor fi mult mai restrânse față de anii anteriori, iar majoritatea utilizărilor (ex: stații de încărcare, terase, chioșcuri) vor fi taxate

În anul 2026, regimul juridic privind dezmembrămintele dreptului de proprietate asupra bunurilor din domeniul public al Unităților Administrativ-Teritoriale (UAT) este guvernat de Codul Civil actualizat și OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ. Evaluarea domeniului public al Unităților Administrativ-Teritoriale (UAT) în anul 2026 este un proces complex, guvernat de necesitatea actualizării valorilor patrimoniale, adesea corelat cu măsuri de reorganizare și eficientizare financiară. Pe baza informațiilor disponibile pentru începutul anului 2026, relația dintre domeniul public (infrastructură, clădiri, terenuri) și bugetul local al UAT-urilor (Unitățile Administrativ-Teritoriale) este marcată de o presiune crescută pe investiții și o restructurare a finanțării.

15. ORGANISATION AND FUNCTIONING OF PUBLIC SERVICES FOR ADMINISTRATION OF THE PUBLIC AND PRIVATE DOMAIN OF LOCAL INTEREST

Angelica BRATU,
„Constantin Brâncoveanu” University of Pitești
Faculty of Management – Marketing in Economic Affairs, Brăila, România

Abstract: This article aims to highlight the need to adapt legislation to the needs of society - namely the use of green energy on the territory of administrative-territorial units through electric scooters, as well as the charging infrastructure for electric vehicles and cars. The projects carried out with European funds have allowed Romania to change the paradigm towards fuels used in collective and individual public transport, noting a positive evolution in protecting the environment and implicitly the health of the community's citizens. Although this change was enthusiastically received, the administration of the infrastructure that serves the installation, arrangement, organization and operation of charging points was not legislated, thus giving the possibility of refusal to take over the administration by the public services specially established for the administration of the public and private domain.

In the Municipality of Brăila, after the completion of the project through the PNRR and the reception of six car charging stations, an attempt was made to hand them over to SUPAGL for administration. This public service created for the purpose of administering the public and private domain of the Municipality of Brăila agreed to refuse the takeover, citing the lack of a legal basis and a regulation. With the adoption of GEO 7/2026, I apply letter m¹ of art 3 paragraph 1, but also letters k) and l) of art 5 point 2. The CLM will adopt in the next meetings the decision to hand over the electric vehicle charging infrastructure from the public domain to SUPAGL

Rezumat: Articolul de față își dorește să surprindă necesitatea adaptării legislației la nevoile societății - respectiv folosirea energiei verzi pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale prin trotinete electrice, precum și a infrastructurii de încărcare a vehiculelor și autovehiculelor electrice. Proiectele derulate cu fonduri europene au permis României schimbarea paradigmei față de combustibilii folosiți în transportul public colectiv și individual, remarcându-se o evoluție pozitivă în protejarea mediului și implicit a sănătății cetățenilor comunității. Deși a fost primită cu entuziasm această modificare, administrarea infrastructurii ce deservește instalarea, amenajarea, organizarea și exploatarea punctelor de încărcare nu era legiferată dând astfel posibilitatea refuzului de preluare în administrare de către serviciile publice special înființate pentru administrarea domeniului public și privat. În Municipiul Brăila, după finalizarea proiectului prin PNRR și recepția a șase stații de încărcare a autoturismelor, s-a încercat predarea în administrarea SUPAGL a acestora. Acest serviciu public creat în scopul administrării domeniului public și privat al Municipiului Brăila a înțeles să refuze preluarea, motivând lipsa unui temei legal și a unui regulament. Odată cu adoptarea OUG 7/2026, făcând aplicarea literei m¹ al art. 3 alin 1, dar și lit k) și l) al art. 5 pct 2, CLM va adopta în proxima ședință hotărârea de predare din domeniul public către SUPAGL a infrastructurii de încărcare a autovehiculelor electrice.

SECȚIUNEA 2. DREPT PRIVAT/ SECTION 2. PRIVATE LAW

1. LEGAL ASPECTS REGARDING THE INVESTIGATION OF EVENTS IN EMPLOYMENT RELATIONS

Isabela STANCEA,
„Constantin Brâncoveanu” University of Pitești
Faculty of Economic and Legal Sciences, Romania

Abstract: Occupational health and safety is a fundamental area of labor law, with the main objective of preventing occupational accidents and occupational diseases, as well as protecting the physical and mental integrity of workers. In Romania, the main regulatory framework is Law no. 319/2006 on occupational safety and health, supplemented by Government Decision no. 1425/2006, which establishes the methodological rules for application. This area has an eminently preventive nature, but in practice, situations frequently arise in which, after an event occurs, complex legal issues arise related to the investigation of the accident, the establishment of liability and the recognition of legal consequences.

Rezumat: Sănătatea și securitatea în muncă reprezintă un domeniu fundamental al dreptului muncii, având ca obiectiv principal prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale, precum și protejarea integrității fizice și psihice a lucrătorilor. În România, cadrul normativ principal este constituit de Legea nr. 319/2006 a securității și sănătății în muncă, completată de Hotărârea Guvernului nr. 1425/2006, care stabilește normele metodologice de aplicare. Acest domeniu are un caracter eminent preventiv, însă în practică apar frecvent situații în care, după producerea unui eveniment, se ridică probleme juridice complexe legate de cercetarea accidentului, stabilirea răspunderii și recunoașterea consecințelor juridice.

2. THE LAWFUL LEGAL FACT THAT GIVES RISE TO OBLIGATIONS

Nicolae GRĂDINARU,
„Constantin Brâncoveanu” University of Pitești
Faculty of Economic and Legal Sciences, Romania

Abstract: Legal facts in a broad sense are defined as all circumstances (human actions and events) that give rise to, modify or extinguish legal obligations. By source of obligation we mean any circumstance that gives rise to a legal obligation, generating for the parties, correlative rights and obligations. The sources of obligations generate claim rights and the obligations corresponding to these rights, between the subjects of a concrete legal relationship. The concrete form in which their correlative rights and obligations are expressed are precisely the legal facts provided for by the rules of law and which, by their application to concrete situations, produce these legal effects (the birth of rights and obligations that enter into the content of legal relationships). The Romanian Civil Code distinguishes two major categories of sources of obligations: legal acts and legal facts in the narrow sense.

Rezumat: Faptele juridice în sens larg sunt definite ca fiind toate împrejurările (acțiunile omenești și evenimentele) care dau naștere, modifică sau sting raporturi juridice obligaționale. Prin izvor de obligație înțelegem orice împrejurare care dă naștere unui raport juridic obligațional, generând pentru părți, drepturi și obligații corelative. Izvoarele obligațiilor generează drepturi de creanță și obligațiile corespunzătoare acestor drepturi, între subiecții unui raport juridic concret. Forma concretă în care sunt exprimate drepturile și obligațiile corelative ale acestora sunt tocmai faptele juridice prevăzute de normele de drept și care prin aplicarea lor la situații concrete produc aceste efecte juridice (nașterea drepturilor și obligațiilor ce intră în conținutul raporturilor juridice). Codul civil român distinge două mari categorii de izvoare ale obligațiilor: acte juridice și fapte juridice în sens restrâns.

3. SOURCES OF CIVIL OBLIGATIONS

Nicolae GRĂDINARU,
„Constantin Brâncoveanu” University of Pitești
Faculty of Economic and Legal Sciences, Romania

Abstract: A unilateral legal act is a civil legal act in which, only through a unilateral manifestation of will, obligations are created for the person who expressed it. The manifestation of will within the unilateral legal act is irrevocable in principle, except for cases expressly indicated by law (such as a will). In principle, the rules of contracts are applicable to the unilateral legal act with the exceptions provided for each unilateral act in particular. Unless otherwise provided by law, the legal provisions regarding contracts are applied accordingly to unilateral acts (art. 1325 of the Civil

Code). A unilateral legal act represents the manifestation of will of the person who obliges himself with the aim of giving rise to a civil obligation, without the need for acceptance by the creditor.

Rezumat: Actul juridic unilateral este acel act juridic civil în care, numai printr-o manifestare de voință unilaterală se creează obligații în sarcina persoanei care a exprimat-o. Manifestarea de voință din cadrul actului juridic unilateral este irevocabilă în principiu cu excepția cazurilor expres arătate de lege (cum ar fi testamentul). În principiu, actul juridic unilateral îi sunt aplicabile regulile contractelor cu derogările prevăzute pentru fiecare act unilateral în parte. Dacă prin lege nu se prevede altfel, dispozițiile legale privitoare la contracte se aplică în mod corespunzător actele unilaterale (art.1325 din Codul civil). Actul juridic unilateral reprezintă manifestarea de voință a persoanei care se obligă cu scopul de a da naștere unei obligații civile, fără a mai fi nevoie de o acceptare din partea creditorului.

4. THE NEED TO IMPROVE SOME CIVIL REGULATIONS ON THE EXERCISE OF THE RIGHT OF PRE-EMPTION IN THE CASE OF THE SALE OF AGRICULTURAL LAND LOCATED OUTSIDE THE BUILT-UP AREA

**Daniel - Ștefan PARASCHIV,
„Constantin Brâncoveanu” University of Pitesti
Faculty of Economic and Legal Sciences, Romania**

Abstract: The alienation by sale of agricultural land located outside the built-up area is a solemn contract, which is drawn up in authentic form, in compliance with the substantive and formal conditions provided for in the civil legislation. In the case of the sale of agricultural land located outside the built-up area, the procedure provided by the law on the right of pre-emption of some entities must be carried out beforehand. Thus, the legal norms, in the matter, establish a procedure for the sale of agricultural land outside the built-up area, characterized by going through two successive stages, namely the first stage, which refers to the seven classes of legal pre-emptors, and the second stage, with potential buyers, who can be both natural and legal persons and who must, however, meet certain conditions, required by law, in order to be able to buy such land. In the event that the latter category of possible buyers does not express their intention to buy the agricultural land in question, located outside the built-up area, then the seller may alienate the land to any natural or legal person, under the conditions of the law.

Rezumat: Înstrăinarea prin vânzare, a terenurilor agricole situate în extravilan, reprezintă un contract solemn, care este întocmit în formă autentică, cu respectarea condițiilor de fond și de formă prevăzute în legislația civilă. În cazul vânzării terenurilor agricole situate în extravilan, trebuie să fie realizată, în prealabil, procedura prevăzută de lege privind dreptul de preempțiune al unor entități. Astfel, normele juridice, în materie, instituie o procedură de vânzare a terenurilor agricole extravilane, caracterizată prin parcurgerea a două etape succesive, respectiv prima etapă, care se referă la cele șapte clase de preemptori legali, și a doua etapă, cu potențiali cumpărători, care pot fi atât persoane fizice cât și persoane juridice și care trebuie, însă, să îndeplinească anumite condiții, cerute de lege, pentru a putea cumpăra asemenea terenuri. În situația în care nici această din urmă categorie de posibili cumpărători nu își manifestă intenția de a cumpăra terenul agricol, în cauză, situat în extravilan, atunci vânzătorul poate înstrăina terenul către orice persoană fizică sau juridică, în condițiile legii.

5. INHERITANCE OF DIGITAL IDENTITY – LEGAL IMPLICATIONS ON PERSONALITY RIGHTS AFTER DEATH

**Ana - Maria VASILE,
„Constantin Brâncoveanu” University of Pitești
Faculty of Economic and Legal Sciences, Romania**

Abstract: The accelerated development of technology and the expansion of the digital environment have led to the emergence of new legal challenges concerning the protection of personality rights after death. Social media accounts, electronic correspondence, digital archives, photographs, online content, and virtual assets contribute to shaping a digital identity that continues to exist even after the termination of the legal personality of the natural person. In this context, questions arise regarding the legal nature of these elements and the possibility of their transmission or administration by heirs. In the absence of a unified and explicit regulation in Romanian law, legal practice highlights difficulties related to heirs' access to the deceased person's digital accounts, the protection of personal data, the right to privacy, and the limits of exercising non-patrimonial rights after death. At the same time, the relationship between succession law and the rules governing personal data protection generates numerous doctrinal and practical controversies. The issue of inheriting digital identity reflects the necessity of adapting civil law to new technological and social realities in order to ensure a balance between the protection of the deceased person's memory, the interests of heirs, and the observance of fundamental rights within the digital environment.

Rezumat: Dezvoltarea accelerată a tehnologiei și extinderea spațiului digital au determinat apariția unor noi provocări juridice privind protecția drepturilor personalității după deces. Conturile de social media, corespondența

electronică, arhivele digitale, fotografiile, conținutul online și activele virtuale contribuie la conturarea unei identități digitale care continuă să existe și după încetarea personalității juridice a persoanei fizice. În acest context, se ridică problema naturii juridice a acestor elemente și a posibilității transmiterii sau administrării lor de către moștenitori. În absența unei reglementări unitare și explicite în dreptul român, practica evidențiază dificultăți privind accesul succesorilor la conturile digitale ale defunctului, protecția datelor personale, dreptul la viață privată și limitele exercitării drepturilor nepatrimoniale după deces. Totodată, raportul dintre dreptul succesoral și normele privind protecția datelor cu caracter personal generează numeroase controverse doctrinare și practice. Problematika moștenirii identității digitale reflectă necesitatea adaptării dreptului civil la noile realități tehnologice și sociale, în vederea asigurării unui echilibru între protecția memoriei persoanei decedate, interesele moștenitorilor și respectarea drepturilor fundamentale în mediul digital.

6. THE FORCED HEIRSHIP RESERVE BETWEEN FAMILY PROTECTION AND FREEDOM OF DISPOSITION – CURRENT CHALLENGES IN JUDICIAL PRACTICE

Ana - Maria VASILE,
„Constantin Brâncoveanu” University of Pitești
Faculty of Economic and Legal Sciences, Romania

Abstract: The accelerated development of technology and the expansion of the digital environment have led to the emergence of new legal challenges concerning the protection of personality rights after death. Social media accounts, electronic correspondence, digital archives, photographs, online content, and virtual assets contribute to shaping a digital identity that continues to exist even after the termination of the legal personality of the natural person. In this context, questions arise regarding the legal nature of these elements and the possibility of their transmission or administration by heirs. In the absence of a unified and explicit regulation in Romanian law, legal practice highlights difficulties related to heirs' access to the deceased person's digital accounts, the protection of personal data, the right to privacy, and the limits of exercising non-patrimonial rights after death. At the same time, the relationship between succession law and the rules governing personal data protection generates numerous doctrinal and practical controversies. The issue of inheriting digital identity reflects the necessity of adapting civil law to new technological and social realities in order to ensure a balance between the protection of the deceased person's memory, the interests of heirs, and the observance of fundamental rights within the digital environment..

Rezumat: Rezerva succesorală reprezintă una dintre cele mai importante limitări ale libertății de a dispune în dreptul civil, reflectând necesitatea protejării intereselor familiale în cadrul transmisiunii succesoriale. Instituția își păstrează actualitatea în contextul transformărilor sociale și economice contemporane, caracterizate prin diversificarea raporturilor patrimoniale și accentuarea autonomiei individuale. În practica judiciară, aplicarea normelor privind rezerva succesorală generează dificultăți referitoare la determinarea masei succesoriale, stabilirea cotităților disponibile, reducțiunea liberalităților excesive și identificarea donațiilor indirecte sau deghizate care pot afecta drepturile moștenitorilor rezervatari. Totodată, interpretarea dispozițiilor Codului civil evidențiază existența unor soluții jurisprudențiale neunitare, în special în situațiile în care voința dispunătorului intră în conflict cu protecția conferită rezervatarilor. Din perspectivă doctrinară, rezerva succesorală continuă să fie analizată atât ca mecanism de protecție a solidarității familiale, cât și ca limitare a libertății testamentare și a exercițiului dreptului de proprietate. Dezbaterile actuale evidențiază necesitatea menținerii unui echilibru între autonomia patrimonială a persoanei și protecția moștenitorilor rezervatari, în acord cu noile realități sociale și juridice.

7. FORMS OF MANIFESTATION OF SOURCES OF CIVIL LAW IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Iurie MIHALACHE,
Doctoral School in Law, Political and Administrative Sciences of the National Consortium of Educational Institutions, Academy of Economic Studies of Moldova / University of European Political and Economic Studies “Constantin Stere”, Republic of Moldova

Abstract: The sources of civil law represent the forms of expression of legal norms within the civil law system.

The system of sources of civil law in the Republic of Moldova is characterized by several essential features that define its identity and functionality. The absolute supremacy of the written act. The Republic of Moldova belongs to the Romano-Germanic family, which means that written law is the central element. The Civil Code represents the fundamental pillar of private relations, ensuring the legal security, predictability and clarity that citizens and the business environment need. Strict hierarchy and subordination. The sources of civil law do not apply isolated rules, but function in a rigid pyramidal structure. No secondary normative act (Government decision, ministerial order or any local act) can contravene the Civil Code or organic laws, and all of these must strictly comply with the Constitution. European and international openness. A modern distinctive note is represented by the priority of international treaties and the intense process of euroconformity. As a state in the process of accession to the European Union, the Republic of Moldova is continuously adapting its sources of civil law to reflect the directives and community values. Flexibility through subsidiary sources.

Although traditional and formal, the system tends to be rigid, Moldovan civil law shows flexibility. The recognition of customs (where the law allows), the increasing importance of the autonomy of the parties' will (contract as private law) and the unifying role of the Supreme Court of Justice's jurisprudence help the system to adapt quickly to dynamic economic realities. As a recommendation, it is proposed to eliminate legislative parallelisms. A stricter correlation between the Civil Code and special laws is necessary, since some older organic laws still contain norms that contradict the provisions of the modernized Civil Code.

Rezumat: Izvoarele dreptului civil reprezintă formele de exprimare a normelor juridice în cadrul sistemului de drept civil. Sistemul izvoarelor dreptului civil din Republica Moldova se caracterizează prin câteva trăsături esențiale care îi definesc identitatea și funcționalitatea: Supremația absolută a actului scris. Republica Moldova aparține familiei romano-germanice, ceea ce înseamnă că legea scrisă este elementul central. Codul civil reprezintă pilonul fundamental al raporturilor private, asigurând securitatea juridică, predictibilitatea și claritatea de care cetățenii și mediul de afaceri au nevoie. Ierarhie strictă și subordonare. Izvoarele dreptului civil nu aplică reguli izolate, ci funcționează într-o structură piramidală rigidă. Niciun act normativ secundar (hotărâre de Guvern, ordin ministerial sau orice act local) nu poate contraveni Codului civil sau legilor organice, iar toate acestea trebuie să respecte cu strictețe Constituția. Deschidere europeană și internațională. O notă distinctivă modernă este reprezentată de prioritatea tratatelor internaționale și procesul intens de euroconformitate. Ca stat aflat în parcursul de aderare la Uniunea Europeană, Republica Moldova își adaptează continuu izvoarele de drept civil pentru a reflecta directivele și valorile comunitare. Flexibilitate prin izvoare subsidiare. Deși tradițional și formal, sistemul tinde să fie rigid, dreptul civil moldovenesc manifestă flexibilitate. Recunoașterea uzanțelor (acolo unde legea permite), importanța tot mai mare a autonomiei de voință a părților (contractul ca lege privată) și rolul unificator al jurisprudenței Curții Supreme de Justiție ajută sistemul să se adapteze rapid la realitățile economice dinamice. Cu titlu de recomandare, se propune eliminarea paralelismelor legislative. Este necesară o corelare mai strictă între Codul civil și legile speciale, deoarece unele legi organice mai vechi conțin încă norme care intră în contradicție cu dispozițiile Codului civil modernizat.

8. THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE EUROPEAN UNION IN THE 2030 PERSPECTIVE, THE ACCESSION PROCESS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND HOW THIS LEGISLATIVE PROCESS WILL IMPACT THE ECONOMIES OF ROMANIA AND UKRAINE

Mihai Claudiu SUSANU,

**University of European Political and Economic Studies “Constantin Stere”,
Republic of Moldova**

Corneliu TUNI,

**University of European Political and Economic Studies “Constantin Stere”,
Republic of Moldova**

Abstract: Legislative correlation and the direct and indirect economic impact on the SME sector in the Republic of Moldova, between the sustainable development of the European Union towards 2030 and the accession process of the Republic of Moldova, involves the analysis of complex and comprehensive mechanisms, as well as the correlation of legislative and economic leverages of great complexity, usable at both macroeconomic and microeconomic levels. The accession process must complement the current objectives of the European Union concurrently with the period in which the Republic of Moldova must prepare its legislation for the adoption of the Community Acquis. This negotiation process will offer the possibility of managing and implementing new economic mechanisms, implementation which will be carried out through the prism of legislative changes specific to accession, which together will generate new leverages for economic development at macro and microeconomic levels.

Currently, the Republic of Moldova is undergoing an extremely important national structural modification process, a process representing the most extensive socio-economic restructuring in the last 20 years. The accession process will pave the way for accessing European leverages for macroeconomic sustainable development that will impact the entire region.

Rezumat: Corelarea legislativă și impactul economic direct și mediat asupra sectorului IMM din Republica Moldova, dintre Dezvoltarea durabilă a Uniunii Europene în perspectiva anului 2030, precum și procesul de aderare al Republicii Moldova presupune analiza unor mecanisme complexe și cuprinzătoare, precum și corelarea unor pârghii legislative și economice de mare complexitate, utilizabile atât la nivel macroeconomic, cât și la nivel microeconomic. Procesul de aderare trebuie să îndeplinească obiectivele curente ale Uniunii Europene concomitent cu perioada în care Republica Moldova trebuie să își pregătească legislația pentru adoptarea Acquis-ului Comunitar. Acest proces de negociere va oferi posibilitatea gestionării și implementării unor mecanisme economice noi, implementare care se va realiza prin prisma modificărilor legislative specifice aderării, care împreună vor putea genera pârghii noi de dezvoltare economică atât la nivel macroeconomic, cât și la nivel microeconomic. Pârghiile legislative la care facem trimitere sunt mecanismele care vor sprijini creșterea concertată a economiei naționale și dezvoltarea durabilă. La momentul actual Republica Moldova se află într-un proces extrem de important de modificare structurală națională, proces care reprezintă

cea mai amplă restructurare socio-economică din ultimii 20 de ani. Procesul de aderare va deschide calea accesării pârgurilor europene de dezvoltare durabilă macroeconomică care vor impacta la nivelul întregii regiuni.

9. RECONFIGURING CONSUMER RIGHTS ENFORCEMENT MECHANISMS AT THE EUROPEAN LEVEL IN THE DIGITAL ECONOMY

Iuliana - Maria CEBUC,

„Constantin Brâncoveanu” University of Pitești

Faculty of Management – Marketing in Economic Affairs, Rm. Vâlcea, Romania

Abstract: Against the backdrop of the accelerated expansion of the digital single market, intrinsically linked to human dignity and equitable access to services, consumer protection has rapidly evolved from a sectoral policy to the status of a fundamental right, enshrined in Article 38 of the EU Charter of Fundamental Rights. This article analyzes how modifications to the European legislative framework – focusing on the Omnibus Directive (2019/2161) and the Digital Services Act (DSA) – reconfigure the safeguarding and enforcement mechanisms of consumer rights in the online environment, focusing on the transition from traditional control mechanisms to instruments tailored to the digital economy. The research findings highlight that, although the EU regulatory framework has been significantly strengthened, the practical effectiveness of these guarantees resides in cross-border administrative cooperation and in the capacity of national authorities to monitor emerging digital markets.

Rezumat: În contextul expansiunii accelerate a pieței unice digitale, corelată intrinsec cu demnitatea umană și accesul echitabil la servicii, protecția consumatorului a evoluat de la o politică sectorială la statutul de drept fundamental consacrat prin Articolul 38 din Carta Drepturilor Fundamentale a UE. Prezentul articol analizează modul în care modificările cadrului legislativ la nivel european – cu accent pe Directiva Omnibus (2019/2161) și Regulamentul privind serviciile digitale (DSA) reconfigurează mecanismele de garantare și punere în aplicare a drepturilor consumatorilor în mediul online, focalizându-se pe tranziția de la mecanismele tradiționale de control către instrumente adaptate economiei digitale. Rezultatele cercetării evidențiază faptul că, deși cadrul normativ la nivelul Uniunii a fost consolidat semnificativ, eficacitatea practică a acestor garanții rezidă în cooperarea administrativă transfrontalieră și în capacitatea autorităților naționale de a monitoriza piețele digitale emergente.

10. THE EVOLUTION OF THE CONCEPT OF MEDIATION IN THE DISPUTE RESOLUTION PROCESS FROM A HISTORICAL PERSPECTIVE

Corneliu TUNI,

University of European Political and Economic Studies “Constantin Stere”,

Republic of Moldova

Mihai Claudiu SUSANU,

University of European Political and Economic Studies “Constantin Stere”,

Republic of Moldova

Abstract: History of mediation is lost in the mists of time; what has reached us are actually the first records, in various forms of writing, of procedures whose age is contemporary with that of conflicts. We witness the emergence of the first commercial exchanges and, at the same time, the development of the first social relationships. Historical evolution shows us that the first forms of conflict resolution were, in fact, mediations. This is a reality of those times, when social evolution could not speak of the existence of a legislative system. The mediation of conflicts was usually carried out within the society, the mediator being either the leader of the entire community or, in later societies, the so-called council of elders, who, after analyzing the problem submitted to their judgment and listening to both sides, would decide, most often probably by adopting a middle ground for dispute resolution. The advantages of resolving disputes through mediation consist in the fact that the solution is rapid, conforms to the will of the parties, has low costs, and ensures the possibility of its forced execution without further formalities.

Rezumat: Istoria medierii se pierde în negura timpurilor, ceea ce a juns la noi fiind de fapt primele înregistrări în diferite forme de scriere, a unor proceduri a căror vechime este, într-o oarecare măsură, contemporană cu cea a conflictelor. Încă de la primele forme de organizare ale societăților umane primitive și de la separarea castelor tribale pe așa-zisele meserii. Asistăm la apariția primelor schimburi comerciale și totodată la dezvoltarea primelor relații sociale. Evoluția istorică ne arată că primele forme de soluționare a conflictelor au fost de fapt medierile. Aceasta este, de altfel, o realitate firească a acelor vremuri, în care, evoluția socială nu putea vorbi de existența unui sistem legislativ. Medierea conflictelor se realiza de regulă, în interiorul societății, mediatorul fiind fie conducătorul întregii comunități, fie, în societățile ulterioare, așa numitul sfat al bătrânilor sau al înțelepților, care, analizând problema dedusă judecății lor, și ascultând ambele tabere aveau să decidă, cel mai adesea fiind probabil o soluționare a litigiului prin adoptarea unei căi de mijloc. Avantajele soluționării litigiilor de drept privat prin mediere, constau în faptul că soluția este una rapidă, conformă cu voința părților, costuri scăzute și asigură posibilitatea executării silite a acesteia, fără alte formalități.